

pa se zahteva od nas, da se odpovemo tej politični individualnosti. Tega, gospôda moja, ne upajte in ne pričakujte od nas! (Vyborne.) Ako se kaj tacega zgodi, pretrpeli bomo sicer; al bodite preverjeni, da bomo odtresli kakor hitro nam bode le mogoče. (Viharno ploskanje.) Dalje govoril je dr. Rieger o kronanju kralja, katero ne sme biti prazna formalnost, timveč ima ta pomen da kralj deželi in dežela kralju zvestobo obljubi. Konečno opominja gospode ki pojdejo v državni zbor naj ne oddadô nič od zgodovinskih pravic in reče:

Mi upamo, da ostane država ohranjena, da se bodo pa tudi priznale naše pravice. Oni ki imajo zdaj krmilo v roki, naj pomislijo, da nobena naprava ne more imeti obstanka, ktereje podlaga je krivica; pred vsem mora se pravica goditi slovanskim narodom v Avstrii. Nikakor ne smete reči da Vam tega nismo povedali, „Discite justitiam moniti“. (Živa pohvala v sredini.)

Govor Riegerjev je naredil velik vtisek. Hvalijo ga celó časniki, ki so politični nasprotniki Riegerjevi. Resnica je moč, ktereje je na posled vendar zmaga gotova.

Ozir po svetu.

Pisma o samostanih srbskih.

(Dalje.)

Čez 8 let prenese sin Sava na prošnjo svojega brata Štefana prvovenčanega Nemanicha II. truplo svojega očeta v Srbijo v samostan Studenico, kjer ga še zdaj srbski narod časti in pri njem tolažbe, pomoči in zdravja išče. Sv. Sava ostane ko arhimandrit samostana Studenice nekoliko let v Srbii, uči narod po vsem kraljestvu, zida s svojim bratom Nemanichem II. velikanski samostan in cerkev Žica pri Karanovcu, ki je bila potem srbska metropolija (sedež arhiepiska, vélikega škofa), kjer so se srbski kralji venčali. Še zdaj stoji zidovje tega nekdanjega samostana in cerkve njegove. Sv. Sava gré čez nekoliko let zopet na Sveto goro in od tod v Karejo, kjer je več let bival v neki majhni kočici, katero je sam zidati dal in ktera še zdaj stoji v samoti. Tukaj je slišal, da je srbska cerkev v nevarnosti; zato se podá v Nikejo k grškemu patrijarhu Germanu. Bili so takrat Latinci Grke premagavši gospodariji Carigrada. Sv. Sava naznani nevarnost pravoslavne vere v Srbii grškemu patrijarhu Germanu in caru Todor-u, in jima kaže neobhodno potrebo, da, ako se v Srbii hoče obdržati pravoslavna vera, mora Srbija imeti za-se svojega nezavisnega metropolita. Grški patrijarh ga postavi za prvega srbskega vélikega škofa, in Sava gré potem v Srbijo, kjer v samostanu Žici svojega brata Štefana za kralja venča. Zato se ta kralj imenuje Štefan prvovenčani Nemanich II. V Žici je sv. Sava ko metropolit božjo službo izvrševal in narod v kristjanstvu podučeval. Postavil je po Srbii še 12 novih škofov. Sveti Sava je šel tudi v Dalmacijo, pa se odtod odpeljal v Jeruzalem; obišče Golgato, Nazaret, Tabor, Babilon itd., nabira povsod ostanke svetnikov in našega Izveličarja, in gré potem čez Akre, Nikeja, Solun in Sveto Goro nazaj v Srbijo. Potem potuje po vsej Srbii in podučuje narod z največim vspehom, kajti narod ga je že ko svetnika častil in poslušal.

Za vlado nesposobnega kralja Radoslava narod s prestola bacne, sv. Sava ga po tadanjem običaji po miniško ostriže in preobleče, pa venča njegovega brata Vladislava s kraljevim vencem ter ga oženi z Asenovo hčerjo kralja Bulgarov. Ko je sv. Sava tako v svoji domovini kraljev prestol in pravoslavno vero vtrdil, gré zopet v Jeruzalem, obhodi vsa sveta mesta in vse samostane in cerkve v sveti deželi. Odtod gré v Egipt, Aleksandrijo in Livijo. Plezal je na goro

Sinaj, kjer je v tamošnjem samostanu vés čas vélikega posta preživel. Od tod se vrne v Jeruzalem nazaj, obhodi še enkrat sveta mesta in gré kroz Antiohijo in Armenijo nazaj in pride v Bulgarsko, kjer ga je kralj Asena v svojem prestolnem mestu „Trnovo“ veličastno sprejel. Da, šel mu je kralj z vsemi svojimi velikaši sam naproti.

V Trnovi na Bulgarskem sv. Sava nevarno zbolí. Sedaj razdeli lepe cerkvene stvari in svetinje svetnikov in našega Izveličarja in vse, kar je na svojem daljnem potovanji po svetih mestih nabral. Polovico teh reči je izročil samostanu Studenici, kjer se še zdaj nahajajo, polovico pa srbski Arhijepii. Umrí je v Trnovem leta 1237. Čez leto in dan pride sam Vladislav, kralj srbski, v Trnovo, in prosi Aseno, kralja bulgarskega, za truplo svojega sv. strica Save. In ko so njegov grob v samostanu 40 mučenikov odprli — glejte čudo! Truplo je lepo celo, nepokvarjeno in tako ko da bi Sava mirno spal! Z največo svečanostjo so prenesli truplo v Srbijo. Kralj Vladislav sam in ž njim srbski véliki škof z vsemi srbskimi škofi in arhimandriti itd. so šli mrliču naproti. Sv. truplo so odnesli v današnjo Ercegovino v samostan „Mileševo“ na reki Limi. Sv. Sava (Racka) in pa njegov oče sv. Simeon (Nemanja) sta Srbom najslavniša narodna svetnika. Sv. Sava se je častil v Mileševi v prekrasnem samostanu, kterege mu je kralj Vladislav Nemanich IV. zidal. Od vseh strani srbskega carstva je pobožni narod na grobe svojih dveh svetnikov hitel, ju častil, pri njima tolažbe in pomoči iskal. Na grob sv. Simeona v Studenici še današnji narod srbski kakor v svoj Jeruzalem hití. Al Nemanjevem-u svetemu sinu Racku — sv. Savi — v kterege je narod največe zaupanje imel in ga kot svojega največega svetnika častil, se je po divjih Turkih silna grozovitost dogodila! Divji Sinan-paša, prokleti odpadnik in kristjanske krvi nenasitljivi poturica, dal je zapaliti in razrušiti prekrasni samostan „Mileševo“, kterege je kralj Vladislav Nemanich IV. svojemu stricu sv. Savi sozidal. Zapovedal je truplo sv. Save v Beligrad odnesti, in tukaj ga na beligradskem polji, ki se „Vračar“ imenuje, sežge! 30. marca 1595. leta. Mislil je divji poturčenjak, da tako bode ves spomin na svojega največega svetnika v narodu srbskem zadušil, in da se bode potem ves narod poturčil. Al prevaril se je strašno! Sv. Sava je in ostane največi srbski svetnik, in srbski narod je in bode največi sovražnik divjega dušmanina!

Dandanes se vidijo samo še velikanske razvaline prekrasnega samostana Mileševa. Današnja Ercegovina se je po sv. Savi imenovala „Vojvodina sv. Save“, in njeni vojvodi nosili so naslov „Čuvar groba sv. Save.“

(Dalje prihodnjič.)

Dopisi.

Iz Istre 4. aprila. = V 8. listu letošnjih „Novic“ sem vam pisal, kako revna je plačica učiteljeva v B. (200 gold.) in da se učitelj tukaj zavoljo vojaščine potika. Začasni šolniki letos niso bili oslobodjeni od vojaščine in tukajšnji učitelj moral je pod mero; ker pa ni bil za dobrega spoznan, zato je koj po novočanji šila in kopita pobral — in hajd v svojo domovino! Šola je tedaj sopet zapuščena. Kdo bo zdaj šoloval? Kdo drug kot plován (fajmošter), dokler sopet kak revček ne priletí v svojej malodušnosti zavetja pred vojaščino iskat! Koliko tako osnovane šole veljajo, to vsakdo lahko razume.

Iz Velikovca na Koroškem. †. — Naša mestna občina je vendar zopet pokazala, da hoče za šolo kaj storiti. Izvedela je, da šola ni dobra samo po dobrih uč-

teljih, dobra po šolski disciplini in dobrih knjigah, temuč da treba tudi učnih sredstev (Lehrmittel). Za to je kupila za našo glavno šolo lep teluri, kateri je za 3. in 4. razred zelo potreben, da se mladini prav očitvidno pokaže, kako se zemlja okoli svoje osi in okoli solnca suče, pa tudi, kako se luna okoli zemlje in ž njo okoli solnca premika. Drugo, kar je kupila, je globus (krogla zemlje). Potem se je dalje nakupilo živalstvo in rastlinstvo v izvrstnih podobah izdano od Šuberta. Za šolo je vse to zelo koristno in potrebno. — Tudi že nekoliko let zapuščena drevesnica se zopet obdeluje in otroci se podučujejo o sadjereji.

Iz Dolenskega 10. aprila. — Da obljubo spolnujem, naznanjam Vam, da v mojem poslednjem dopisu v 15. listu „Novic“ omenjena preiskava gimnazijskih učencev zaradi konflikta z Višnjegorci je pri kraju. Kakor sem slišal, je sodba ostra. Kader vse na tanko izvem, pošljem vam, da shranite v predalček „zgodovinski deželni volitev.“ Čez 7 let, pravijo, vsaka reč prav pride.

Iz Boštajna 4. aprila. — Podpisani predsednik kmetijske podružnice in župan občine boštajnske si šteje v svojo dolžnost, da se častitemu gospodu vitezu Gutmansthalu, lastniku boštajnske grajščine itd., očitno zahvaluje za veliko dobroto, ki jo je skazal 7 soseskam naše kmetijske podružnice s tem, da jim je daroval okoli 800 lepih cepljenih jablan mnogovrstnih plemen. Že so vsa drevesa posajena na svoja mesta. Pa tudi drevesnici naše ljudske šole je podaril divjakov in cepljenih drevesec in tako pripomogel, da bode ta do 150 štirjaških sežnjev velika drevesnica, ki sem jo dal dobro preorati in lepo poravnati, pa trdno ograditi, kaj pripravna za poduk naše šolske mladine, pa tudi na korist sadjereji naši. Napis v sredi bode mimogredočim kazal, da tukaj se mladina uči po pravici hvaljene sadjereje. Jožef Drmel, župan.

Iz Novomesta 20. aprila. *) (*Poprava.*) 85. list „Laibacher Zeitg.“ dne 13. aprila je prinesel iz Novomesta neki dopis pod črko H. C., po katerem razpadajo tukajšnji prebivalci v fanatične stranke, in kateri popisuje tukajšnje socialne razmere tako, da bi svet lahko mislil, kako sila zloben je značaj mestjanov naših. Treba tedaj, da očitno zavrneemo tako lažnjivo natolcevanje.

Da ste se v sedanjih okoliščinah, kakor po drugih mestih na Kranjskem, tako tudi tukaj na dan stopili dve različni politični stranki, to je dan danes umevno samo ob sebi. Da pa bi se bila ta različnost sprevrgla v nevaren fanatizem, temu očitjanju se ustavljamo naravnost.

Nagibi in razlogi dopisnikovi in prav male peščice njegove baže, ki socialno naše stanje razglasa za pokvarjeno, znani so dovelj. Mi pa zagotovljamo in konstatiramo pred svetom, da ogromna večina našega mestjanstva, čeravno ne v vsem istega mnenja, nikdar in tudi o priliki poslednjih volitev ni prezrla potrebnosti vzajemnega sodelovanja o zadevah mestnih, — da se nikakor ni kalila priljudnost in prijaznost med mestjani vsled različnega političnega mnenja, — da je tisti „fanatizem“ samo le hudobna izmišljava dopisunova, zato je pa tudi njegov članek v „Laibacheri“ splošno nejevoljo obudil.

Ne bomo popisovali reči, ki jih je doprinašala trohica privržencev tako zvane „nemške“ stranke 27. marca v Kandii, — reči, zaradi katerih mora rdečica obleteti vsacega poštenega Nemca, — reči, ki se morajo

značiti kot djanje razuzdane strasti in divjosti. S temi rečmi pa nima množina mestjanov nikakoršnega deleža, marveč vzročile so pri vseh teh enoglasno nevoljo. Razsodbo teh dogodov prepustimo strogi nepristranosti sodniške gosposke, do ktere so se obrnili dotični duhovniki, da se jim zgodi pravica in povrne užaljena čast.

Ker pa omenjeni članek menda meri na to, da bi grde tiste reči pokrile se z debelim ogrinalom in da bi se v sum pripravili mirni mestjani, kateri niso nepokoja delali, marveč vzajemno zastopnost ohraniti si prizadevali: čutimo se primorane, v obran resnice tej nameri okom stopiti, in pa še zlasti za hudobno laž to-le očitjanje razglasiti:

1. da je 9. dne t. m. na pogorišču nekega skednja ni bilo potrebne pomoči, in da so nekteri celó ljudi od pomoči odgovarjali, češ, da je gospodar za „ustavoljubnega“ kandidata glasoval,

2. da je „narodna stranka“ zdražbe delala pri zabavi, ki je bila napravljena v kazini 11. dan t. m. v pomoč revežem.

Temu nasproti mora veljati kot kalilec miru le tak človek, ki naše ljudstvo druží s takimi spisi, kakoršen je dopisunov H. C. v omenjenem listu Laibacherčinem. V Novomestu 15. aprila 1867.

Marte Mohar, hišni posestnik in mestni odbornik.

Jože Kraus, hišni posestnik.

Val. Oblak, hišni posestnik, trgovec in mestni svetovalec.

Vinc. Marin, posestnik, trgovec in mestni odbornik.

Jakob Mehora, posestnik in mestni odbornik.

Fr. Rinki, zlatár in posestnik.

Anton Malčič, trgovec in posestnik.

Luka Vidic, hišni posestnik in strojarski mojster.

Janez Rozman, hišni posestnik in po gori omenjenem ognji poškodovan.

Ferd. Seidl, posestnik in mestni odbornik.

Jakob Barborič, hišni posestnik in krznarski mojster.

K. Rozman, hišni posestnik in mestni odbornik.

Dom. Rizzoli, apotekar in mestni odbornik.

Fr. Durini, posestnik in trgovec.

Amt. Vertačič, posestnik in mestni odbornik.

Sebast. Ahčin, hišni posestnik in ključarski mojster.

Franc Kastelic, posestnik in trgovec.

Karl Andre, posestnik.

Jož. Ritzinger, posestnik.

Mih. Delhunja, hišni posestnik.

Iz Borovnice 16. apr. R. — Od samega veselja se širi človeku srce v prsih, ko vidi, kako marljivo se je tukajšnje ljudstvo sadjereje poprijelo. Kodar koli je za to pripraven prostorček, ga z cepljenimi drevesci nasadijo. Vso čast in slavo pa zaslužijo v tej zadevi za povzdigo sadjereje jako vneti blagi gospod župnik Jugovec, ki ne samo v vsaki priliki z besedo vedno budijo ljudstvo, temveč tudi z djanjem velike hvale vrednim, ker so sami en cel hribček, kterege je nedavno še zanikrno grmovje zarašalo, sè stotinami požlahnjenih drevesec raznih plemen obrodili. — O tej priliki naj še omenim, da naši gaji, v katerih razne tičice že delj časa veselo popevajo svoje svatbe obhajajo, so jeli zeleneti. Že se ogrinja bukva (*Fagus sylvatica*; L.), breza (*Betula alba*; L.), leska (*Corylus Avellana*; L.), razne vrbe (*Salices*) česminje (*Berberis vulgaris*; L.) itd. sè zelenim listjem. Črni trn (*Prunus spinosa*; L.) črešnjevo drevo (*Prunus cerasus*; L.), hruševno drevo (*Pyrus*), slivovo drevo (*Prunus domestica*; L.) se razcvetajo, kot bi je bil mladi sneg opadel. Mimo brezštevilnih raznih cvetlic se v čarobni krasoti razcveta *Primula Carniolica* (*Jacq.*) po skalnatih razpokah ter je čudo lepo kinči; med nizkim grmovjem pa *Daphne Laureola* (L.) in *Ruscus Hypoglossum* (L.), ktere cvetke se ne dobivajo za vsako ograjo. Lastovke (*Hirundo urbica*; L.) švigajo že nekaj dni okoli in danes smo prvičrat

*) „Novicam“ v natis poslano, ker se je vredništvo „Laib. Ztg.“ branilo, v svoj list vzeti celi ta sestavek, ki tudi „Thatsachen“ z lučjo resnice razjasnuje. Da je vsa srd onega sestavka merila na narodnjake, to je vsak brž videl, kdor ga je bral; le sl. vredništvo „Laib.“ tega ni čutilo!

slisali kukovico (*Cuculus canorus*; L.) kukati. Kogar naravoslovje, zlasti rastlinstvo veseli, naj dojde v tukajšnjo okolico nabirat; z bogato nabirko raznih in znamenitih cvetic se zadovoljen povrne od tod.

Iz okolice ljubljanske. F. Š. (*Hvala, komur, hvala gré!*) Veselo je videti, da se našemu Golovcu, ki je sploh na glasu nerodovitnosti, počasi gola rebra zakrivajo, in to na severni strani s zasadbo sadnega drevja. V tem moramo s posebno pohvalo imenovati g. Primaža Padarja v Kurji vasi (hiša njegova je ravno nasproti Štepanovemu mostu). V malo letih je na tistem delu Golovca, ki je njegova lastnina in od ceste gori prav strmo do grebena Golovčevega leži, veliko tisoč cepljenih sadnih dreves zasadil, ki se tako lepo sponašajo, da je veselje, in to posebno češnje in slive. Tudi jablane in hruške so lepe. Gosp. Padar z izurjeno in srečno roko cepi divjake iz bližnjega gozda, in na sredi hriba si je naredil drevesnico, iz ktere bi rad še veliko drevesec zasadil. G. Padar je že star mož, pa vendar to veliko in težavno delo sam opravlja. Ne le otroci in nasledniki njegovi mu bojo za lepi kapital hvaležni, ki ga jim bode zapustil, ampak tudi Ljubljancje morajo s pohvalo to spoznati, da lepša dozda goli hrib s sadunosnicami, ktere tudi njim na dobro pridejo. Ako bi vsi lastniki Golovca posnemali Padarja, gotovo bi v 6 do 10 letih zginil goli hrib, in Golovec moral bi se prekrstiti v Sadunosnik, in kar je zdaj prazna goličava, bilo bi rodovitna zemlja. Proklete naj so tiste roke, ki so zlasti na sosedni južni strani polomile več drevesic, ki so bila z veliko težavo sajena in so prelepo rast kazala! Za takega hudodelca res da bi ne bila kazen prevelika, ako bi ga krvava sodba obesiti dala na prav očitnem kraju Golovca, da bi ga gledali vsi, kateri v sebi nosijo hudobijo, da nedolžna, človeku toliko koristna drevesa vničujejo!

Iz Ljubljane. — Današnja „Wiener Zeitg.“ nannja, da c. kr. deželni glavar kranjski baron Bach pride za deželnega glavarja v Trst, na njegovo mesto v Ljubljano pa bivši c. kr. podpredsednik tržaški pl. Konrad od Eibisfeld.

Iz Ljubljane. (*Iz deželnega odbora.*) 18. dne t. m. je imel novi deželni odbor prvo sejo. Pred sejo se je podal v reduto, da ondi pregleda, kako bi se dala vrediti dvorana za deželni zbor in kar še sicer deželni zbor potrebuje prostorov. Če tudi se pri tem ogledu ni še vse popolnoma dognalo, je vendar to bilo kmalu gotovo, da za zbornico in vse druge zborove potrebe je v reduti prostora dovelj, — da brez velicij stroškov se bo dalo vse v red djati, da bojo poslanci in poslušalci lože dihal v novi zbornici, — in da vse sôbe, kjer je dozda na „lontovžu“ bil deželni zbor, se bode lahko dalo v najem in tako deželni denarnici naklonil precejšen dohodek. — Po tem ogledu je bila seja deželnega odbora. Najvažnejša stvar, ktero je odbor obravnaval, bila je novica, ki jo je vladni časnik „Laib. Zeitg.“ prinesel, namreč ta, da se ima pregledati (revidirati) kataster kranjske zemlje. Gosp. dr. Kosta, nanašaje se na to novico, misli, da deželni odbor pri tako važni stvari, kakor je nov kataster in nova cenitev zemljiščin priidelkov, ne sme rok križema držati, ker odgovornost ga čaka velika nasproti deželnemu zboru in vsej deželi, ako ne bi se ganil o pravem času. Na ta predlog se začne prav živahna razprava, in ves odbor je edine misli, da je potreba silna, da se deželni odbor brž obrne do visoke c. kr. vlade in jo prosi, naj mu pové: ali se bo samo na Kranjskem kataster predelal ali tudi drugod? — kaj je namen nove katasterske revizije, na kakošni podlagi in po katerih vodilih se bode vršila?

— kateri vpljiv bode na to katastersko delo imel zastop deželni in soseskin? Odbor je vsa ta vprašanja za živo potrebo spoznal, ker vse obravnave zavolj prevelicega zemljiščinega davka na Kranjskem v deželnem zboru l. 1863. in 1866. so se zedinile v tem, da vseh tožeb o zemljiščinah davkih je kriva katasterska cenitev, ki je bila ukazana po najvišem patentu od leta 1817. Ta patent sicer sam po sebi nikakor ni te nesreče kriv, ampak le to je krivo, da to, kar omenjeni patent ukazuje, je bilo napačno izpeljano, in tako je žalibog prišlo, da — ker niso ne tadanji deželni stanovni sosese imele pri katasterskem delu zdatne besede vmes — so dohodek revnih naših zemljišč tuji merilci cenili veliko više kakor sosednih dežel na Štajarskem in Koroškem, in so namesti 12 od sto katasterskega čistega dohodka postavili 16 odstotkov za podlago zemljiščnemu davku. Že leta 1843. so deželni stanovni s tehno besedo prosili pomoči zoper krivično cenitev, in leta 1845. je bilo res ukazano, da se kataster pregleda (revidira); al ta pregled je obsegal le bolj dolensko stran; na Gorenškem in Notranjskem se je pregledavala le cenitev pašnikov in gozdov. Vsa ta revizija tudi deželi ni veliko pomagala, kajti po prvem katastru se je čisti dohodek zemljišč kranjskih cenil na 3 milijone in 838.130 gld. kon. den., po reviziji se je znižal na 3 milijone in 366.889 gold. Ako se ima zdaj kataster nanovo pregledati, je treba, da se deželi zgodi pravica, kakor že od leta 1843. želi in prosi deželni zastop. Nihče ne more zahtevati, da bi od zemljišča svojega ne plačeval davka, ker davek mora biti, da se drži država in dežela; al mera, po kateri se davek odločuje, mora biti vsem pravična, in ne, da bi ktera dežela v primeri z drugimi bila preobložena, in to je krivica na Kranjskem. Zato je napovedani pregled katastra važen za našo deželo; zato pa je tudi nastopila dolžnost deželnemu odboru, da ob pravem času pozvé, kako in kaj. Vigilantibus jura!

— „Primorec“ v zadnjem listu donaša važno novico, da tista zibelka v mestni porodnišnici, v ktero so dévali nezakonske otroke (Findelwinde), neha s 1. oktobrom t. l. Od tega časa bode posebna uradnija v bolnišnici sprejemala take otroke. — To je pravo na vsako stran, kajti gotovo je, da v to zibelko, v ktero je, kdor koli je hotel, položil otroka, so tudi zakonske matere oddajale svoje otroke, čez nekoliko dni pa so prišle v hišo in so svojega otroka na rejo vzele za plačilo. Tržaška mestna gosposka je en del teh stroškov, ki so jih prizadjali v zibelko položeni in potem na deželne stroške izrežani nezakonski otroci, hotla tudi kranjski deželi zarajtati. Leta 1863. je dr. Bleiweis, kot zastopnik deželnega odbora, v tej zadevi šel v Trst, kjer se je ta reč obravnavala. Tržaška mestna gosposka je odštela kranjski deželi več tisoč gld. stroškov na račun te zibelke. Dr. Bleiweis se je temu zahtevanju na vso moč ustavil. „Ker imate zibelko tako narejeno, da se otrok nag ali v srajčici položi v njo brez vsacega družega znamnja in nihče ne praša po imenu in od kod je, kako morete, gospóda, je rekel, vedeti, da toliko in toliko otrok je od kranjskih mater v zibelko položenih?“ — Mi računimo — so mu dali odgovor — en del na Trst in Tržaško, drugi del na Istro, tretji del na Kranjsko, četrti na Goriško — in to po primeri prebivalcev vsake dežele. — Lepa hvala za tako razmero! mi imamo že v Ljubljani svojo hišo najdenecv, ki požre vsako leto veliko tisoč goldinarjev! In Kranjska dežela je odbila stroške tržaške zibelke, ki se tedaj zdaj popolnoma odpravi v Trstu. Dobro! Dotično oznanilo ravno zdaj tržaški magistrat razpošilja po deželi v laškem, slovenskem in nemškem jeziku.

— Kdor ima kakošno nadlogo s svojimi zobmi in

želi pomoči od dobro skušenega zdravnika dr. Tancera, naj se podviza, ker v četrtek gosp. doktor zapusti Ljubljano, kamor ga do jeseni več ne bo.

— Danes (v torek) se je začela nabira vojakov za mesto ljubljansko in okolico ljubljansko. V mestu so jih danes vzeli 39, tedaj skor vsacega družega. Nabira traja še dva dni.

— Kakor slišimo, se distriktni šolski nadzornik prečastiti gosp. dekan Grabrijan poteguje zato, da učitelj g. Kapun ostane v Vipavi, ker se pri volitvah za deželni zbor ni ukrivičil nikakoršnega pregreška.

— Kakor se pripoveduje, gosp. profesor dr. Klunres zgubi službo pri dunajski trgovski akademii zato, ker je poslanstvo prevzel v kranjskem deželnem zboru. Ako se to zgodi, je rodoljubni gosp. doktor mučenik tako silno hvalisanega „nemškega liberalizma“!!!

— Kupčijska in obrtniška zbornica je imela sejo 18. aprila, o kateri bomo poročevali prihodnjič.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Državni zbor na Dunaj je sklican na 20. maja. — Po dunajskih novicah obdeluje zdaj ogerskega ministerstva predsednik grof Andrassy nekatere veljavniše poslance doljne Avstrije, da bi drage volje sprejeli ogerske predloge, ki jih je izdelal odbor 67 odbornikov. Al dozda jih ni še popolnoma pridobil za ta „elaborat“, ker imajo temeljite pomislike o tem, ali bodo Ogri prevzeli pravični del državnega dolga itd. Dvalizem vendar ne bo tako gladko tekel, kakor Ogri mislijo. — Minister trgovstva baron Wüllerstorff, ki je že pred tremi tedni odpovedal se svoji službi zaradi dvalizma, stopi zdaj iz ministerstva in prevzame poveljstvo c. k. izhodnje azijske ekspedicije. — V ces. pismu, ktero sklicuje hrvaški zbor na 1. maja, je rečeno, da se bodo vzele želje in zahteve, ki so izrečene v adresi od 19. decembra, v tehten pretres, da se pa o tem končno določi še le tadaj, ko bodo obravnave z Ogersko dokončane. Stavek, kateri pravi: „in kadar bomo zaslišali enako veljaven glas družih naših kraljestev in dežel“ je pa ban hrvaški izpustil iz svojega oklica! Dalmatinski „Nationale“ zagotavlja, da hrvaški zbor ostane stanovit. Bog daj, da reši svojo nalogo na korist Avstriji in Slovanom! — Bivši vrednik „Pozora“ g. Perkovic prevzame z 1. majem zopet vredništvo in tudi poslanstvo v deželnem zboru, iz katerega je prostovoljno odstopil ob začetku zadnjega zbora. — Na Dunaji je pretekli teden po dolgem bolehanji umrl slavnoznani lastnik časnika „Zukunft“ pl. Delpiny. Škoda za vrlega zagovornika slovanskih zadev! Vredništvo naznanja, da „Zukunft“ tudi vprihodnje izhaja. Dobro! — Povsod se kaže, da se to leto še začne vojske. Na Českem pruski agenti že delj časa nakupavajo živino in posebno veliko goved spravljajo čez mejo. Pri Olomucu bodo menda napravili naši velik tabor. — Ruska se tudi že zelo pripravlja na vojsko, kakor se piše od poljske meje. Dan za dnevom gredo vojaki proti jugu in trdnjave se oborožujejo. Rus se hoče pripraviti za vsak način in upa, da mu se utegne podati prilika, ako se sprimetá Francoz in Prus. Ruski vojaki imajo gotovo prepričanje, da gredo letos nad Turka in da kristjani vzdignejo zoper Turka. — Francoz in Prusse še vedno grdo gledata in silno na vojsko pripravljata. Na Francozkem delajo fabrike za vojaško sukno noč in dan, patron in enakih stvari se sila veliko pripravlja in 1000 topov je že popolnoma na vojsko pripravljenih. — Severno-nemški državni zbor, ki se je pod vodstvom pruske

vlade končal 18. dne t. m. v Berlinu, je sprejel zavezno ustavo za vse vlade, ki so se združile v to zavezo, kateri gospod in poveljnik je Prus. Tako se polagoma, pa čedalje bolj gotovo napravlja „nemško cesarstvo.“ — Ravno pred veliko nočjo zapustili so Turki trdnjavo v Belem gradu. Na velikem prostoru pred trdnjavo nastavljeni so bili turški in srbski vojaki. Srbski knez bral je sultanov predajavni ferman (pismo) in potem je jezdil v trdnjavo. — Za veliko etnografično razstavo v Moskvi in za vreden sprejem slovanskih gostov delajo ondi velikanske priprave. — Čudno je letos vreme. V tem, ko pri vas veter in suša kraljuje, dežuje po družih deželah, da nastajajo velike povodnje.

Denarni zapisnik Matičin.

Novi udje:

a) ustanovniki:

Gospod Köstl Gustav, fajmošter pri sv. Jakobu v Ljubljani 10 gold.
„ Šinkovec Jožef, fajmošter v Munah (prestopil izmed letnikov) 18 „

b) letniki:

„ dr. Breslauer Jožef v Zagrebu 2 „
„ Mesić Matija, profesor v Zagrebu 2 „
„ Mrazović Ladislav, pravnik 2 „
„ Meterec Andrej, korar v Novem mestu † 2 „
„ Klemenčič Rafael, pater gvardijan v Novomestu 2 „
„ Kastelec Janez, c. k. sodn. tajnik v „ 2 „
„ Kronik France, fajmošter 2 „
„ Poznik Albin, pravnik } iz Doberloveške 2 „
„ Brežan Andrej, kaplan } dekanije 2 „
„ Krofič Mihael, kanonik 2 „
„ Guzaj Jernej, kaplan v Laškem trgu 2 „
„ Prekoršek Gregor, župnik pri sv. Jederti 2 „
„ Pajmon Anton, kaplan pri sv. Jederti 2 „
„ Kocuvan Anton, kaplan pri sv. Rupertu 2 „
„ Rome France, glavne šole ravnatelj v Loki 2 „
„ Gaberšek Janez, trgovec v Tominu 2 „
Nedeljska šola v Munah 2 „
Gospod Absec Matija, kaplan v Trebelnem 2 „
„ Bernard Valentin, kaplan v Selcih 2 „
„ Habé Janez, fajmošter v Dražgošah 2 „

Stari udje so plačali:

a) kot ustanovniki:

Za 2. leto: gg. dr. Dolenc Henrik, Fabijan Janez, Pregelj Rajmund, Zupan V. C., Dolenc Janez, Čižman Anton; — za 3. leto gg. Codelli Anton, baron, Čepan Anton, Gariboldi France, vitez, Pesjakova Luiza, Dolenc Janez, Preša Jožef, Žuža Anton, Arzenček Matija, Ripšl Dragotin, Kadilnik France, Držečnik Luka, Vidmar Jožef; — za 4. leto gg. Burger Ljudovit, dr. E. H. Costa, dr. Cvajer Ivan, Debevec Jožef, Heidrih Dragotin, Jamšek Ivan, dr. Jarec Anton, Klemenčič Jožef, Kušar Jož., Lézar Anton, Majhevič Gašper, Mali Ognjeslav, Milec Rudolf, Pavšler Jožef, Pfeifer France, dr. Pogačar Jan. Zlat., Rozman Ivan, dr. Vončina Leon, dr. Zupančič France, dr. Zupan Jožef, Dolenc Janez, Šavperl Dragotin, Globočnik Anton; — za 5. leto: g. Jeran Luka. (Dal. prih.)

V Ljubljani 23. aprila 1867.

Dr. Jer. Zupanec.

Kursi na Dunaji 23. aprila.

5% metaliki 55 fl. 90 kr. Ažijo srebra 132 fl. — kr.
Narodno posojilo 66 fl. 60 kr. Cekini 6 fl. 33 kr.

Žitna cena

v Ljubljani 19. aprila 1867.

Vagán (Metzen) v novem denarij: pšenice domače 6 fl. 40. — banaške 7 fl. 66. — turšice 3 fl. 90. — soršice 5 fl. 12. — rži 4 fl. 40. — ječmena 3 fl. 66. — prosa 2 fl. 90. — ajde 3 fl. 60. — ovsa 1 fl. 80.